

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	15

1. ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΕΣ ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ – ΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

1.1. Η πληθυσμιακή έκρηξη των πόλεων στον 20^ο αιώνα	19
1.2. Οι επεκτάσεις των πόλεων	24
1.3. Κριτήρια κατάταξης πόλεων	27
1.4. Πληθυσμιακές τάσεις συγκέντρωσης	36
1.5. Η αστικοποίηση στον κόσμο και στην Ευρώπη	42
1.5.1. Η αστική μετάβαση	52
1.5.2. Ένα μοντέλο αστικής ανάπτυξης	54
1.5.3. Το φαινόμενο της πληθυσμιακής διάχυσης	58
1.5.4. Κύκλοι αστικοποίησης στην «ενδιάμεση»- πρώην Ανατολική Ευρώπη	61

2. ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

2.1. Δείκτες αστικότητας	65
2.2. Μαθηματικά μοντέλα του αστικού χώρου	69
2.3. Μοντέλα κατανομής πληθυσμού	75
2.3.1. Νόμος πληθυσμιακής πυκνότητας	76
2.3.2. Κριτήρια μοντέλων κατανομής πληθυσμού	78
2.3.3. Το μοντέλο του Clark	82
2.3.4. Το μοντέλο του Tanner	83
2.3.5. Το μοντέλο των Newling και Casetti	84
2.3.6. Το γενικό μοντέλο	85
2.4. Ο νόμος τάξης μεγέθους (rank-size rule)	89
2.5. Δείκτες ιεράρχησης πόλεων	100
2.6. Δείκτες βαρύτητας πόλεων	109
2.7. Γενικότερες εκτιμήσεις	110

2.8. Η θεωρία των κεντρικών τόπων	115
2.9. Μοντέλα fractal	121

3. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

3.1. Δημογραφία και πληθυσμοί	125
3.1.1. Στατιστικές συσχετίσεις	131
3.1.2. Εκθετική αύξηση του πληθυσμού – μέση ετήσια αύξηση. Μέθοδος της σύνθετης ωφέλειας	135
3.1.3. Παράγοντες που συνθέτουν τις δημογραφικές μεταβολές	137
3.2. Πηγές δημογραφικών δεδομένων	141
3.2.1. Απογραφές πληθυσμού στην Ελλάδα	143
3.2.2. Δειγματοληπτική έρευνα	152
3.2.3. Μέθοδοι στατιστικής ανάλυσης	153
3.3. Δείκτες – τεχνικές δημογραφικής ανάλυσης	156
3.3.1. Επιμήκης και εγκάρσια ανάλυση	156
3.3.2. Μέθοδος της υποθετικής κοόρτης – τεχνικές τυποποίησης	157
3.3.3. Δημογραφικοί δείκτες – συντελεστές	159
3.3.4. Αλγεβρικές καμπύλες – Ιστογράμματα	161
3.3.5. Πυραμίδες ηλικιών	166
3.3.6. Δείκτες πληθυσμιακής κατάταξης	172
3.3.7. Το διάγραμμα Lexis	180
3.4. Γεννητικότητα	186
3.4.1. Δείκτες γεννητικότητας	189
3.4.1.1. Συντελεστές γεννησιμότητας	189
3.4.1.2. Ολικός συντελεστής γενικής γονιμότητας	190
3.4.1.3. Συνθετικός δείκτης γονιμότητας	191
3.4.2. Επιμήκης και εγκάρσια ανάλυση της γεννητικότητας	193
3.4.2.1. Τελικός αριθμός απογόνων	195
3.4.3. Μέση ηλικία γεννησιμότητας	197
3.4.4. Συντελεστές αναπαραγωγής	199
3.4.4.1. Μετανάστευση και αναπαραγωγή	202
3.4.5. Δείκτες στιγμιαίας πιθανότητας αύξησης των γεννήσεων	203
3.5. Το φαινόμενο της δημογραφικής μετάβασης	213
3.5.1. Το ζήτημα γήρανσης του πληθυσμού	216
3.5.2. Τα αίτια γήρανσης του πληθυσμού	226
3.5.3. Το δημογραφικό μοντέλο της «ενδιάμεσης» – πρώην Ανατολικής Ευρώπης	228

3.6. Οικογένεια – νοικοκυριό	232
3.7. Γαμплиότητα	235
3.7.1. Συντελεστές κατά ηλικία	235
3.7.1.1. <i>Συνθετικός δείκτης γαμплиότητας</i>	236
3.7.2. Μέση ηλικία γάμου	238
3.8. Διαζυγιότητα	245
3.9. Γενική θεώρηση της γαμплиότητας – διαζυγιότητας	252
3.9.1. Η κρίση του συμβατικού γάμου	256
3.10. Θνησιμότητα	257
3.10.1. Συντελεστές θνησιμότητας	258
3.10.2. Τεχνικές τυποποίησης	262
3.10.3. Βρεφική θνησιμότητα	267
3.10.4. Δημογραφικοί πίνακες	270
3.10.4.1. <i>Πίνακες θνησιμότητας</i>	271
3.10.5. Κεντρική τάση των δημογραφικών φαινομένων	276
3.10.6. Προσδόκιμο ζωής	281
3.10.7. Δημογραφική μετάβαση – θνησιμότητα	289
3.10.8. Η σύγχρονη καμπύλη επιβίωσης	291
3.10.9. Απίες και παράγοντες θνησιμότητας	299
3.11. Μετανάστευση	305
3.11.1. Είδη μετανάστευσης	306
3.11.2. Προσδιορισμοί των όρων	311
3.11.3. Συντελεστές μετανάστευσης	314
3.11.4. Περιγραφικά μοντέλα μετανάστευσης	316
3.11.4.1. <i>Η έννοια της πιθανότητας στη μετανάστευση</i>	320
3.11.4.2. <i>Μεταναστευτικό ισοζύγιο</i>	321
3.11.4.3. <i>Επιμήκης – εγκάρσια ανάλυση της μετανάστευσης</i>	323
3.11.4.4. <i>Ένα μοντέλο εσωτερικής μετανάστευσης</i>	326
3.11.4.5. <i>Μοντέλο αλληλεπίδρασης για τη μετανάστευση</i>	327
3.11.5. Μεταναστευτικές τάσεις	333
3.11.6. Η εκτίμηση των μεταναστεύσεων	336
3.11.7. Οι επιπτώσεις	340
3.11.8. Κατευθυντήριες γραμμές	342
3.11.9. Δημογραφική προβολή πληθυσμών	345
3.12. Δημογραφική μετάβαση και σύγχρονες τάσεις απασχόλησης	355
3.13. Στοιχεία ανάλυσης της απασχόλησης	359
3.13.1. Μαθηματικά μοντέλα απασχόλησης	363

3.13.2. Το μοντέλο των Garin-Lowry	364
3.14. Οι συνέπειες των τάσεων πληθυσμιακής ανισορροπίας στην Ευρώπη	366
3.14.1. Το ζήτημα γήρανσης και οι επιπτώσεις του στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης	369
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	375